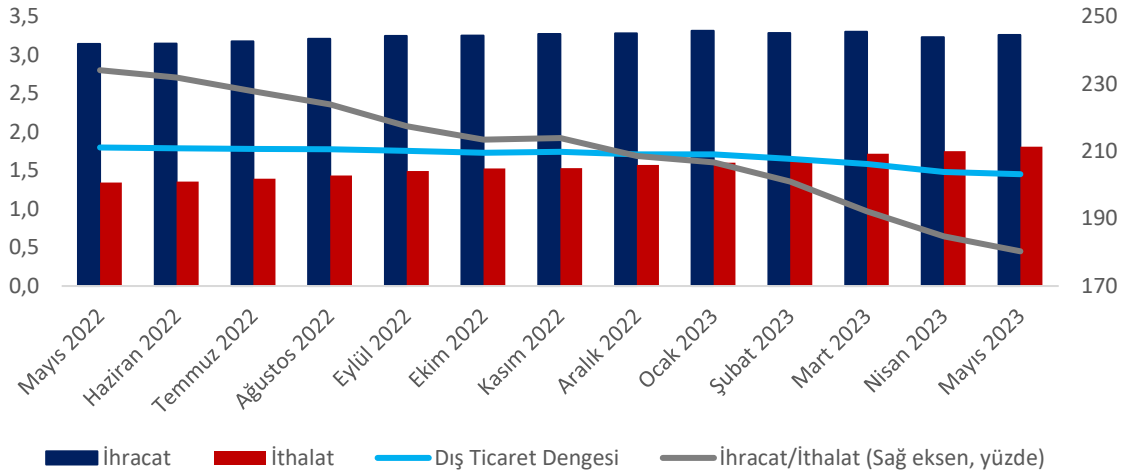

MAYIS AYINDA İHRACAT YÜZDE 12,4, İTHALAT YÜZDE 46,8 ARTTI; İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI 54 PUAN GERİLEDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Mayıs 2023'te Konya'nın ihracatı 270,4 milyon dolar, ithalatı ise 186,9 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,5 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiği, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise Mayıs 2022'ye göre 54 puan azalarak yüzde 180'e gerilediği görülmektedir. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Mayıs 2023 itibarıyla yıllık ihracat gelirlerinin ithalat harcamalarının yüzde 66'sını karşılayabildiği, dış ticaret açığının da 119,4 milyar düzeyinde olduğu görülmektedir (Şekil 1 ve Tablo 1).

Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Mayıs 2022 – Mayıs 2023)

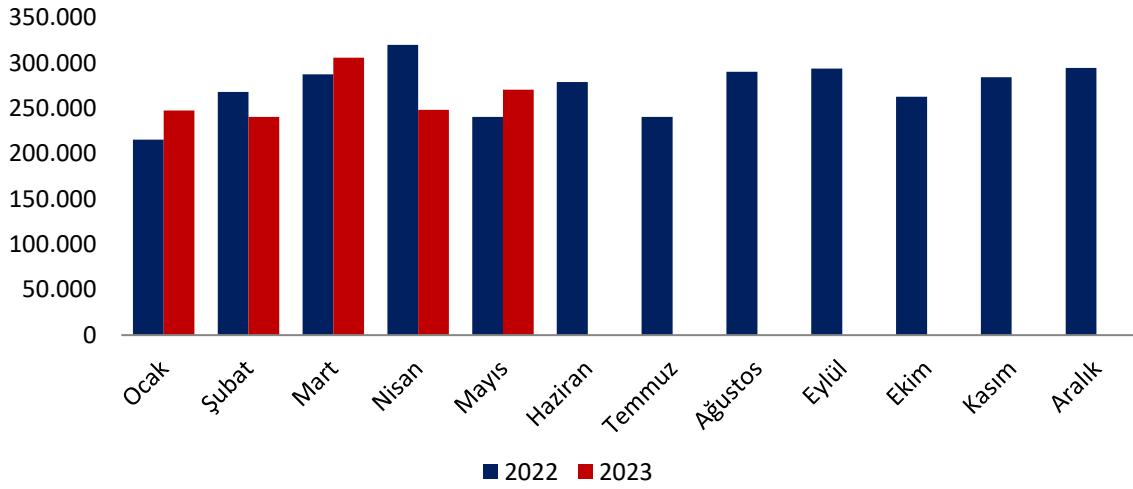
	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	232.567	351.988	-119.421	584.556	66%	1,5%	17,2%
Konya	3.257	1.807	1.450	5.064	180%	3,8%	34,7%

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ihracat geçen aya göre 22 milyon dolar arttı, yıllık bazda artış yüzde 12,36 düzeyinde gerçekleşti

Konya'da ihracat Nisan 2023'te 248,1 milyon dolar seviyesinde iken Mayıs ayında bir önceki aya göre 22,2 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 29,7 milyon dolar artarak 270,3 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Mayıs ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 3,80 ile düşük düzeyde gerçekleşmiştir (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	215.520	268.040	287.417	319.834	240.611	278.989	240.473	290.262	293.626	262.699	284.373	294.455
2023	247.578	240.413	305.787	248.111	270.351							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

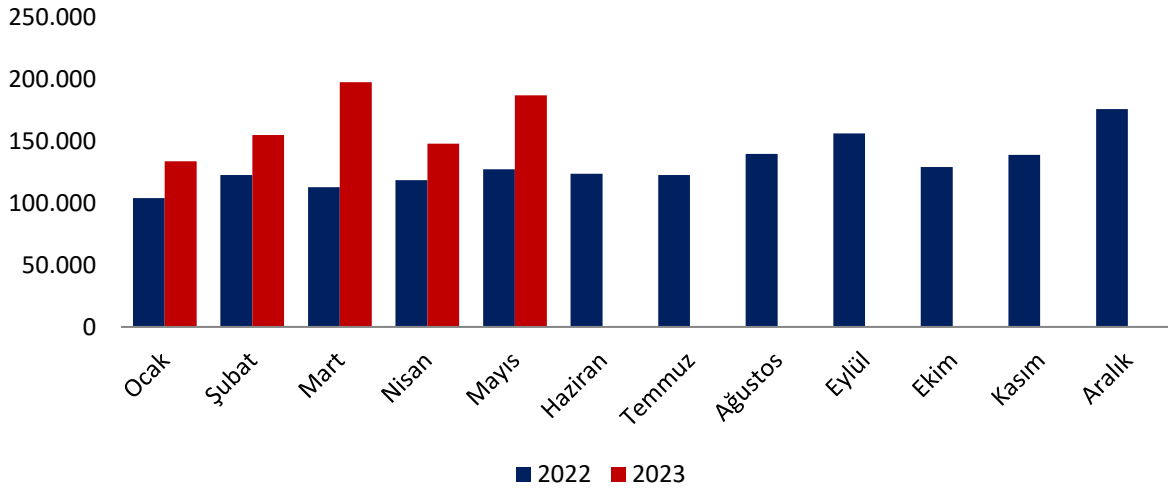
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	37.5%	37.6%	31.0%	26.2%	22.4%	17.9%	18.1%	14.9%	14.1%	12.6%	10.8%	9.1%
2023	9.7%	6.8%	7.2%	3.4%	3.8%							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ithalat bir önceki aya göre 39 milyon dolar arttı

Nisan 2023'te 147,8 milyon dolar seviyesinde olan ithalat rakamları, Mayıs 2023'te bir önceki aya göre 39,1 milyon dolar, geçen yılın aynı ayına göre ise 59,6 milyon dolar artarak 186,9 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Mayıs ayında da ithalatın hızlı artışları devam etmiş, yıllıklandırılmış verilere göre yüzde 34,7'ye ulaşmıştır (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2022-2023 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	104.088	122.681	112.747	118.329	127.335	123.624	122.606	139.628	156.100	129.115	138.926	175.755
2023	133.732	154.823	197.523	147.843	186.960							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya'nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2022	34.0%	35.1%	25.0%	24.6%	25.9%	23.7%	25.9%	28.2%	30.2%	30.1%	25.6%	25.8%
2023	26.7%	26.1%	34.9%	34.1%	34.7%							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Mayıs ayında “Kakao ve kakao müstahzarları” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Mayıs 2023’te ihracat içinde yüzde 3,2’lik pay ile sekizinci sırada yer alan “Kakao ve kakao müstahzarları” sektörünün ihracatı yüzde 32,0 artarak 8,8 milyon dolara ulaşmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 4,2’lik payı olan “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörü ihracatı en yüksek oranda daralan sektör olmuştur. Diğer taraftan, “Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı” ve “Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı” sektörlerindeki daralmalar dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya’nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Mayıs 2023
	Mayıs 2023	Mayıs 2022		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	91.255.225	73.353.233	24,4%	33,75%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	55.665.776	43.920.440	26,7%	20,59%
Demir veya çelikten eşya	16.545.115	14.424.429	14,7%	6,12%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	11.552.967	16.649.955	-30,6%	4,27%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	11.388.820	8.856.736	28,6%	4,21%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	10.632.845	11.803.877	-9,9%	3,93%
Plastikler ve mamulleri	10.095.849	10.100.405	0,0%	3,73%
Kakao ve kakao müstahzarları	8.863.095	6.713.163	32,0%	3,28%
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	5.228.048	4.019.957	30,1%	1,93%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	5.171.836	5.538.630	-6,6%	1,91%
Toplam	270.350.713	240.611.005	12,4%	100,00%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Mayıs ayında “Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2022 Mayıs ayında 1 milyon 519 bin dolar düzeyinde olan “Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem” sektörünün ithalatı, 2023 Mayıs ayında 16,3 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 8,7’ye ulaşmış, bu ay en hızlı artan sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 2,9 payı bulunan “Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler” ithalatı en çok daralan sektördür (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

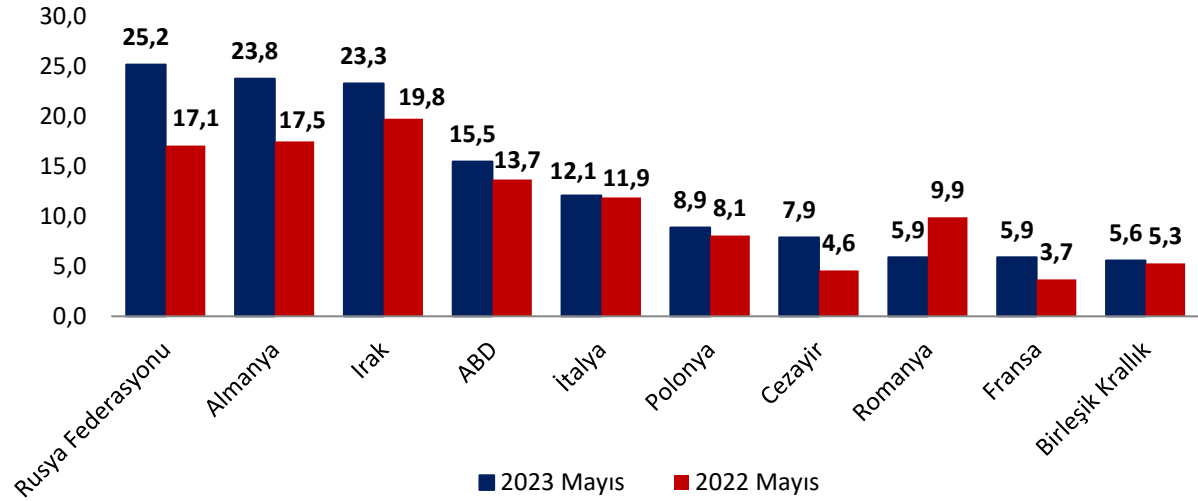
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Mayıs 2023
	Mayıs 2023	Mayıs 2022		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	36.377.429	19.500.528	86,5%	19,5%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	19.636.228	7.843.658	150,3%	10,5%
Plastikler ve mamulleri	16.414.306	15.485.903	6,0%	8,8%
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	16.343.897	1.519.153	975,9%	8,7%
Demir ve çelik	14.579.179	6.841.986	0,0%	7,8%
Hububat	12.629.171	14.894.141	-15,2%	6,8%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	5.896.444	8.271.406	-28,7%	3,2%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	5.484.126	3.110.689	76,3%	2,9%
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	5.332.267	7.894.285	-32,5%	2,9%
Organik kimyasal ürünler	4.949.085	1.691.277	192,6%	2,6%
Toplam	186.959.57	127.334.785	46,8%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Mayıs ayında Konya'nın Rusya'ya ihracatı yüzde 47,1 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Mayıs 2023'te ilk sırada yüzde 9,3'lük pay ile Rusya yer almaktadır. Konya'nın Rusya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre 8,1 milyon dolar artarak 25,2 milyon dolara ulaşmıştır. Almanya'ya yapılan ihracat geçen yılın aynı ayına göre 6,3 milyon dolar artmış ve toplam ihracat içindeki ağırlığı yüzde 6,3 olarak gerçekleşmiştir. Mayıs ayında Konya'nın ihracatını en fazla artırdığı ülkeler Fransa ve Rusya'dır. Diğer taraftan, Konya'nın ihracatında yüzde 2,2 payı olan Romanya'ya ihracat yüzde 39,7 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Mayıs 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

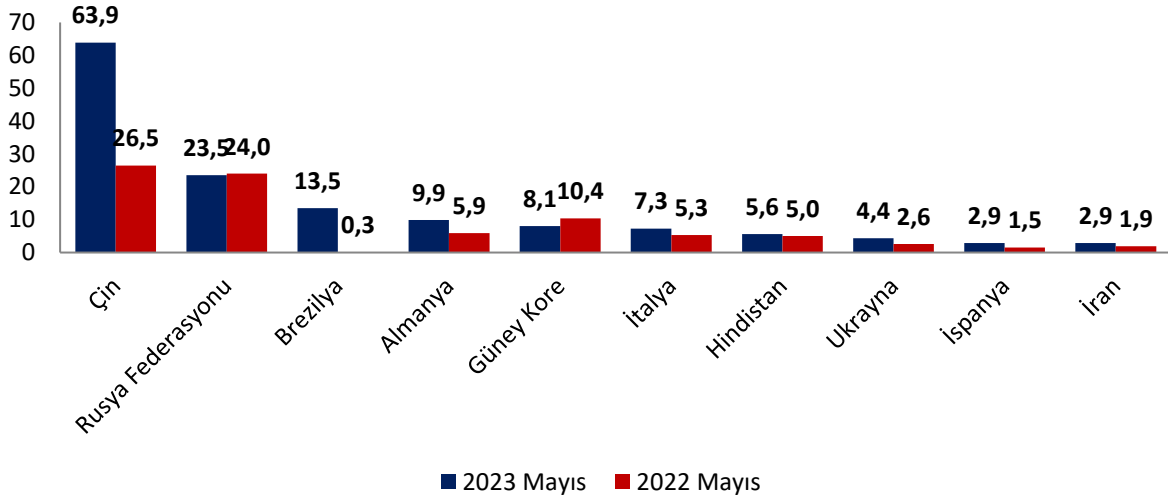
	Partner Ülke	İhracat (\$) Mayıs 2023	Değişim (%) Mayıs 2022 – Mayıs 2023	Pay
1	Rusya Federasyonu	25.231.681	47,1%	9,3%
2	Almanya	23.850.958	35,9%	8,8%
3	Irak	23.335.800	17,9%	8,6%
4	ABD	15.585.633	13,0%	5,8%
5	İtalya	12.183.248	1,8%	4,5%
6	Polonya	8.932.305	9,3%	3,3%
7	Cezayir	7.991.812	73,4%	3,0%
8	Romanya	5.998.184	-39,7%	2,2%
9	Fransa	5.939.040	58,1%	2,2%
10	Birleşik Krallık	5.621.747	5,1%	2%
	Diğer	135.680.305	5,56%	50,2%
	Toplam	270.350.713	12,4%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Mayıs ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 37,4 milyon dolar artarak 63 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 34,2 olmuştur. Mayıs ayında, Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 12,6'lık pay ve 23,5 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya'dır. Bu dönemde, Konya'da Brezilya ve Çin'den yaptığı ithalat miktarlarının yüksek artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ünelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Mayıs 2023, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Mayıs 2023	Değişim (%) Mayıs 2022 – Mayıs 2023	Pay
1	Çin	63.974.200	141,2%	34,2%
2	Rusya Federasyonu	23.589.428	-1,8%	12,6%
3	Brezilya	13.532.763	3429,5%	7,2%
4	Almanya	9.923.746	66,3%	5,3%
5	Güney Kore	8.166.614	-21,9%	4,4%
6	İtalya	7.309.656	37,0%	3,9%
7	Hindistan	5.623.801	12,3%	3,0%
8	Ukrayna	4.446.847	68,5%	2,4%
9	İspanya	2.998.204	94,8%	1,6%
10	İran	2.908.863	50,4%	1,6%
	Diğer	44.485.457	0,02%	23,8%
	Toplam	186.959.579	46,8%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları